

Com preservem la
infància i l'adolescència
en casos de risc?

Núria Iturbe Ferré

PrevenSI.

Prevenció de l'abús sexual infantil

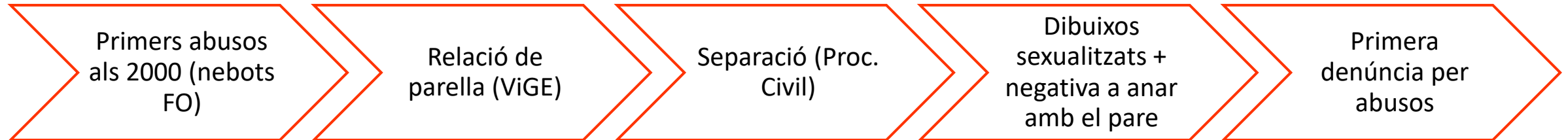

Cas 1.

- Un dia truca a **PrevenSi** una dona, mare de dos nens petits, que manifesta tenir **sospites fundades que el pare dels infants està exercint violència sexual cap a ells**. Principalment, ubica la seva preocupació en uns dibuixos sexualitzats que fan els infants.
- Preocupada, comenta que el Sr. **ja va exercir violència sexual vers els seus nebots**. Explica que aquests primers abusos eren per ella una sospita; però que fa pocs temps es va assabentar que els nebots (actualment majors d'edat) han revelat que van patir abusos per part del seu ex-marit.
- De la història explicada per la dona, s'observen **signes de violència de gènere cap a ella** durant la relació de parella.
- Ella vol aturar les visites amb pernòctes que els seus fills tenen amb el seu pare.

Resum gràfic de la història

S'estableix guarda i custòdia exclusiva mare, amb règim de visites amb pernocta caps de setmana alterns pel progenitor. Ús de l'habitatge per la progenitora.

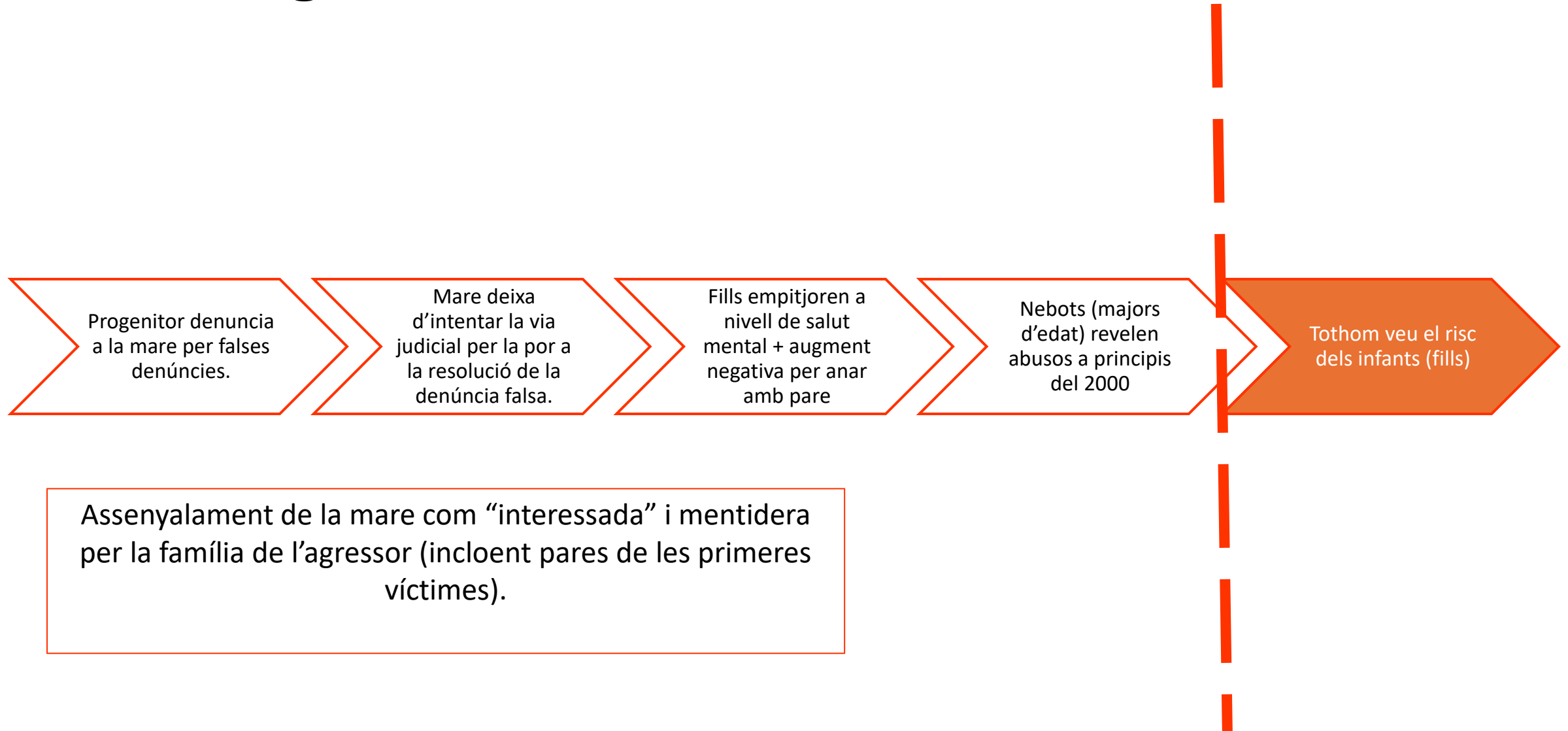

Cap al final de la relació, la dona comença a sospitar els abusos als nebots (per comentaris que fa el pare dels fills).

La mare denuncia amb els indicadors que té + referint les seves sospites del passat amb els nebots. S'arxiva el cas.

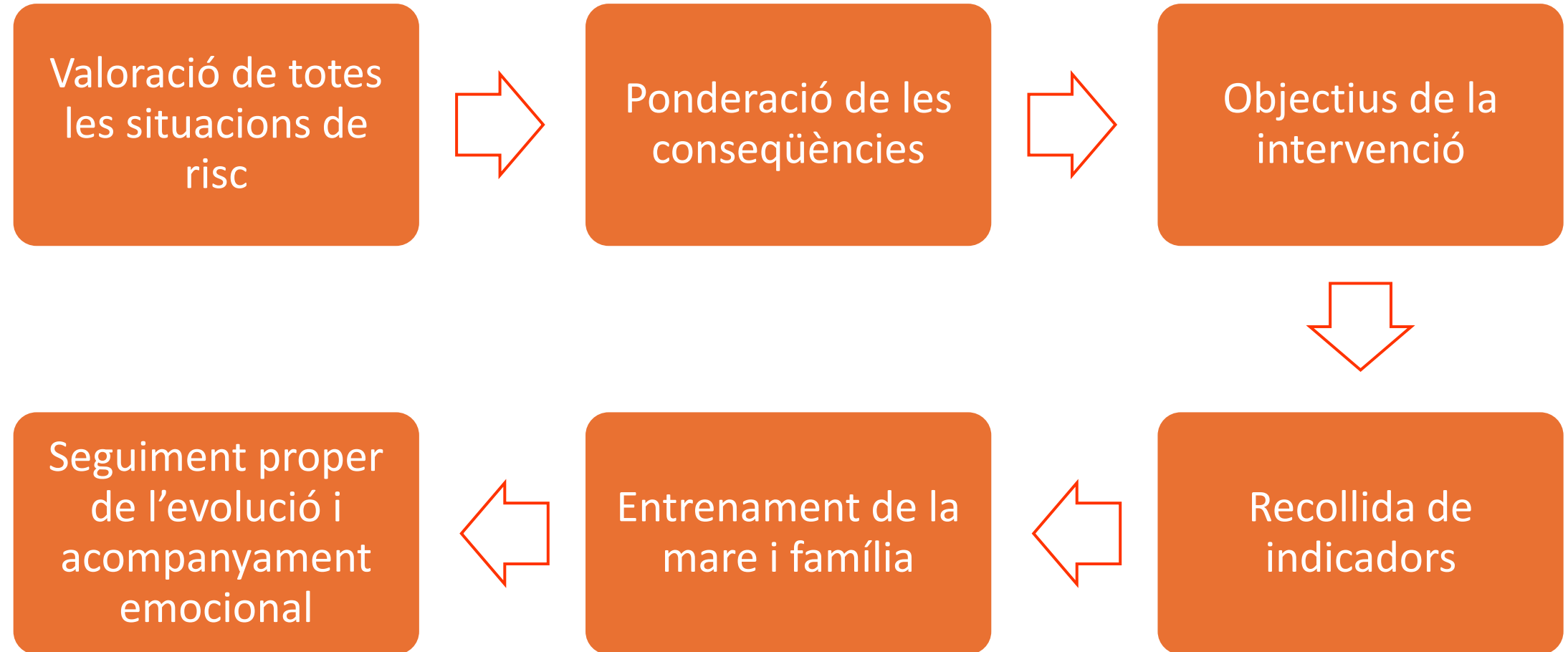
Resum gràfic de la història

Gestió del risc

- Davant de la revelació (i simptomatologia que presenten) dels nebots, tots els equips professionals que treballen amb ells se centren en el **risc de repetició de les conductes d'ASI** cap als infants menors d'edat
- Aquesta percepció del risc es transmesa a la mare del menors, així com els pares de les víctimes antigues. Es col·loca en tots ells la responsabilitat de “salvar” els nens que actualment estan en situació abusiva.
- Per aquest motiu (“salvar”) insten a les dues famílies a comportaments tipus:
 - Denunciar-lo novament per part de la mare dels petits (sense nova informació i un procediment obert de falses denúncies)
 - Confrontar a l'agressor per part de la seva FO (incloent pares de les víctimes antigues).
 - Forçar/motivar a les víctimes adultes a que denunciïn (no volen)

Intervenció PrevenSi

Valoració de TOTES les situacions de RISC

- Risc de repetició de violència sexual cap als infants menors d'edat
- Risc de suïcidi en les víctimes adultes
- Risc de resposta violenta/amenaçant cap als infants
- Risc de preparació defensa per part de l'agressor

Ponderació conseqüències

- **Risc de repetició de violència sexual en els infants menors d'edat**
 - Tipus de conseqüència: seqüeles traumàtiques
 - Probabilitat: alta pel temps d'exposició, tipus de vincle i forma de violència
 - Conseqüència: possiblement present (ja estaran configurant)

- **Risc de suïcidi en les víctimes adultes**
 - Tipus de conseqüència: mort
 - Probabilitat alta per l'estat de les seqüeles (estat d'ànim)
 - Conseqüència absent actualment

- **Risc de resposta violenta/amenaçant**
 - Tipus de conseqüència: dany físic greu
 - Probabilitat difícil ponderació però vam decidir alta per l'històric de VIGE i característiques de personalitat explicades.
 - Conseqüència absent actualment.

- **Risc de preparació defensa per part de l'agressor**
 - Tipus de conseqüència: modificació de MO, aconseguir no ser descobert (evitar les conseqüències legals i mantenir espais de relació)
 - Probabilitat alta: tenim en consideració la denúncia a mare (denúncies falses)
 - Conseqüència absent actualment.

Ponderació conseqüències

- **Risc de repetició de violència sexual en els infants menors d'edat**
 - Tipus de conseqüència: seqüeles traumàtiques
 - Probabilitat: alta pel temps d'exposició, tipus de vincle i forma de violència
 - Conseqüència: possiblement present (ja estaran configurant)
- **Risc de suïcidi en les víctimes adultes**
 - Tipus de conseqüència: mort
 - Probabilitat alta per l'estat de les seqüeles (estat d'ànim)
 - Conseqüència absent actualment
- **Risc de resposta violenta/amenaçant**
 - Tipus de conseqüència: dany físic greu
 - Probabilitat difícil ponderació però vam decidir alta per l'històric de VIGE i característiques de personalitat explicades.
 - Conseqüència absent actualment.
- **Risc de preparació defensa per part de l'agressor**
 - Tipus de conseqüència: modificació de MO, aconseguir no ser descobert (evitar les conseqüències legals i mantenir espais de relació)
 - Probabilitat alta: tenim en consideració la denuncia a mare (denuncies falses)
 - Conseqüència absent actualment.

Denunciar-lo novament sense afegir informació nova

Ponderació conseqüències

- **Risc de repetició de violència sexual en els infants menors d'edat**
 - Tipus de conseqüència: seqüeles traumàtiques
 - Probabilitat: alta pel temps d'exposició, tipus de vincle i forma de violència
 - Conseqüència: possiblement present (ja estaran configurant)
- **Risc de suïcidi en les víctimes adultes**
 - Tipus de conseqüència: mort
 - Probabilitat alta per l'estat de les seqüeles (estat d'ànim)
 - Conseqüència absent actualment
- **Risc de resposta violenta/amenaçant**
 - Tipus de conseqüència: dany físic greu
 - Probabilitat difícil ponderació però vam decidir alta per l'històric de VIGE i característiques de personalitat explicades.
 - Conseqüència absent actualment.
- **Risc de preparació defensa per part de l'agressor**
 - Tipus de conseqüència: modificació de MO, aconseguir no ser descobert (evitar les conseqüències legals i mantenir espais de relació)
 - Probabilitat alta: tenim en consideració la denuncia a mare (denuncies falses)
 - Conseqüència absent actualment.

Confrontar a l'agressor per part de la seva FO (incloent pares de les víctimes antigues).

Ponderació conseqüències

- **Risc de repetició de violència sexual en els infants menors d'edat**
 - Tipus de conseqüència: seqüeles traumàtiques
 - Probabilitat: alta pel temps d'exposició, tipus de vincle i forma de violència
 - Conseqüència: possiblement present (ja estaran configurant)
- **Risc de suïcidi en les víctimes adultes**
 - Tipus de conseqüència: mort
 - Probabilitat alta per l'estat de les seqüeles (estat d'ànim)
 - Conseqüència absent actualment
- **Risc de resposta violenta/amenaçant**
 - Tipus de conseqüència: dany físic greu
 - Probabilitat difícil ponderació però vam decidir alta per l'històric de VIGE i característiques de personalitat explicades.
 - Conseqüència absent actualment.
- **Risc de preparació defensa per part de l'agressor**
 - Tipus de conseqüència: modificació de MO, aconseguir no ser descobert (evitar les conseqüències legals i mantenir espais de relació)
 - Probabilitat alta: tenim en consideració la denuncia a mare (denuncies falses)
 - Conseqüència absent actualment.

Forçar/motivar a les víctimes adultes a que denunciïn

Avaluació de la ponderació

- Totes les solucions proposades impliquen un benefici, però també un perjudici.
 - Així, sembla que per fer el bé (protegir als infants), es fa mal per altres vies (incloent els propis infants) o es posa en risc la vida de persones adultes.

Objectius de la intervenció

- Protegir als infants menors d'edat
- Acreditar la situació abusiva reduint els riscos de la intervenció

Recollida de informació

- A través d'una entrevista en profunditat amb la mare dels infants menors d'edat, es van anar recollint tots els indicadors d'abusos que hi havia (físics, comportamentals, discursius, emocionals).
- Alguns dels **indicadors recollits** (no contemplats per la família com importants):
 - Indicadors mèdics: inflamació constants de la vulva (coincidència amb estància amb el progenitor)
 - Indicadors traumàtics: desconexió (desmai), veus al cap
 - **Indicadors comportamentals:** malsons, insomni,
 - Indicadors emocionals: canvis d'humor inesperats, tristor molt marcada
 - Indicadors discursius: manifestar no voler anar amb el pare

Entrenament mare i família (víctimes adultes)

- Sessió psicoeducativa (mare i família):
 - Per conèixer indicadors d'ASI i que fer pel seu maneig. Ex: anar al CAP i comunicar simptomatologia estranya (psicopatològica, així com inflamacions /vermellors en zones genitals).
 - Evitar la confrontació de parlar amb l'agressor → oferim contenció terapèutica als membres de la família.
- Sessió psicoeducativa (mare):
 - Treballar la prevenció d'abusos dins de casa i la prevenció.
 - Oferir acompanyament emocional per ella i com gestionar el malestar en els seus fills.

Seguiment del cas

- Sessions a sol·licitud de la mare i/o família on se'ls orienta davant de dubtes o problemàtiques noves que puguin anar sorgint.
- Van aconseguir interposar denúncia amb indicadors recollits i el suport d'una víctima adulta.
- Els infants menors es van protegir immediatament a nivell legal

Cas 2. Adolescent amb risc de suïcidi i reiteració conducta sexual

- Adolescent (15 anys) que contacta amb Prevensi perquè ha descobert que “li agraden els nens” i confessa alguna conducta d’aproximació (tocaments) cap a un cosí (5 anys).
- Explica en tot el seu relat que busca atenció psicològica urgent perquè sinó se suïcidarà.
- Els pares no saben què li passa i no ho vol explicar.

Gestió del risc

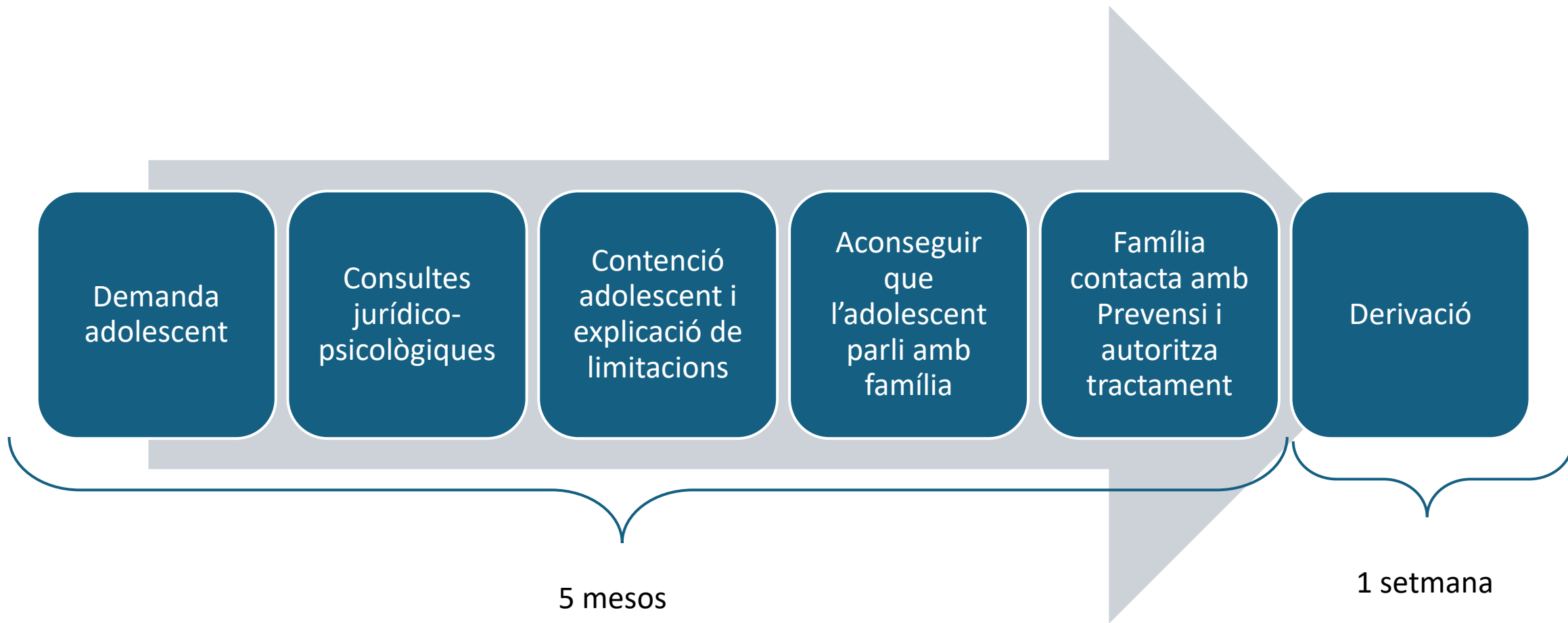
- Davant de la revelació de l'adolescent el primer que es valora és el **risc de repetició de les conductes d'ASI** cap al seu cosí o altres infants.
- Existeix un altre risc manifest i explícit que és el de suïcidi. Aquest risc ens evidencia un nivell molt elevat de malestar per part de l'adolescent.
- La principal limitació de la gestió del risc és la impossibilitat de derivar a tractament específic:
 - Consentiment per part de progenitors o tutors
 - Notificació de la situació (contenció familiar?)

Ponderació conseqüències

- **Risc de repetició de conductes d'aproximació**
 - Tipus de conseqüència: noves victimitzacions
 - Probabilitat: moderada per l'oportunitat/malestar
 - Conseqüència: possible

- **Risc de suïcidi en l'adolescent**
 - Tipus de conseqüència: mort
 - Probabilitat alta per les verbalitzacions de l'adolescent
 - Conseqüència: present

- **Risc d'evolució de les conductes d'aproximació**
 - Tipus de conseqüència: consolidació de la violència sexual
 - Probabilitat molt determinada per la resposta que s'ofereixi
 - Conseqüència possible

Moltes gràcies!

900 440 443

info@prevensi.es

www.prevensi.es

PrevenSI.

Prevençió de l'abús sexual infantil

